

Normen voor de Voedervoorziening op bedrijfsniveau

*M.A. van der Meulen (onderzoeker sectie bedrijfsbeheer PR)
Th. V.Vellinga (hoofd sectie graslandgebruik PR)*

In de vorige praktijkonderzoek zijn de mogelijkheden van de nieuwe versie van de Normen voor de Voedervoorziening gepresenteerd. In dit artikel wordt de mogelijkheid tot het doorrekenen op bedrijfsniveau uitgelegd en door middel van een tweetal korte voorbeelden toegelicht.

Taakstelling

Het programma Normen voor de Voedervoorziening berekent vanuit de opgegeven bedrijfsomstandigheden de normatieve behoefte aan ruw- en krachtvoer voor het gehele bedrijf. De taakstellende norm geeft aan, wat bij een goed grasland management gemiddeld over de jaren realiseerbaar is onder de gegeven bedrijfsomstandigheden. Door vergelijking van de taakstelling met de werkelijk gerealiseerde waarden kunnen sterke en zwakke punten in de voedervoorziening aan het licht gebracht worden.

Bedrijfsniveau

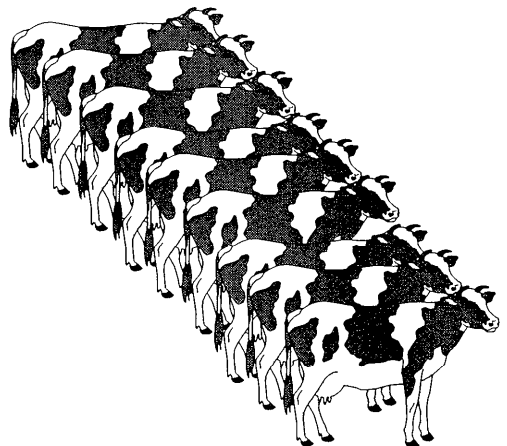
Tot nu toe werd de berekening voor een geheel bedrijf samengesteld vanuit gegevens per diergroep per hectare. In de nieuwe versie Normen voor de Voedervoorziening is dit geautomatiseerd, waarbij in één berekening alle kentallen berekend worden. Voor iedere diergroep moet in de zomer gekozen worden voor een beweidingssysteem. De koeien weiden op andere percelen dan het jongvee. Voor het jongvee wordt in de zomer ook de mogelijkheid geboden tot summerfeeding of uitscharen van het bedrijf. Voor het berekenen van de voeding tijdens de stalperiode wordt al het beschikbare ruwvoer geïnventariseerd en daarna volgens de opgegeven voerstrategie aan de diergroepen gevoerd. Het is dus mogelijk, dat de melkkoeien in de stalperiode het kuilgras van de eerste snede van de percelen van het jongvee gevoerd krijgen. Resultaten van de berekening op bedrijfsniveau zijn naast produktie en voerhoeveelheden per diergroep een weergave over de totaal aan te kopen hoeveelheden krachtvoer en de aan- of verkoop van ruwvoer van het hele bedrijf.

Bedrijfsomstandigheden en bedrijfsvoering

Bij het berekenen van de Normen voor de Voed-

dervoorziening op bedrijfsniveau moet bij het inventariseren van de invoergegevens voor het computerprogramma onderscheid gemaakt tussen niet-beïnvloedbare en beïnvloedbare bedrijfsspecifieke omstandigheden. Het eerste zijn gegevens als grondsoort en grondwatertrap. De tweede zijn gegevens die direct van jaar tot jaar onder invloed staan van de bedrijfsvoering, waarbij gegevens als N-bemesting, beweidingssysteem en het voerregime grote invloed hebben. Binnen de tweede soort zijn een aantal gegevens, zoals vervangingspercentage met de bijbehorende stabiele leeftijdsopbouw van de veestapel en afkalpatroon. In de praktijk kunnen deze niet van jaar op jaar veranderd worden, maar wel op iets langere termijn.

Het is voor de kwaliteit van de berekende Normen voor de Voedervoorziening belangrijk om een goede inventarisatie te doen van de bedrijfsspecifieke omstandigheden. Als voorbeeld worden hieronder de gegevens van een bedrijf met 45 melkkoeien met bijbehorend jongvee op 25 ha zandgrond doorgerekend. Het beweidingssys-

Tabel 1 Beknopte uitvoergegevens per koe inclusief jongvee bij verschillende grondwatertrappen

Grondwatertrap (Gt)	IV	VI
Grondwaterstand		
Hoogste (cm)	40-lager	40-80
Laagste (cm)	80-120	120-lager
Melkproductie (kg)		
	6499	6489
Voeraankoop		
Krachtvoer (kg)	1581	1575
Ruwvoer (kg ds)	- 29	639

teem van de melkkoeien met een potentiële melkproductie van 7000 kg is omweiden om de vier dagen. Naast de gevarieerde gegevens worden binnen de twee voorbeelden alle andere invoergegevens van het programma constant gehouden.

Grondwatertrap

Als eerste een voorbeeld, waarbij een bedrijf in plaats van de ingevoerde normale ontwatering (grondwatertrap Gt IV) in werkelijkheid een sterkere ontwatering (Gt VI) heeft. Tabel 1 is een beknopte weergave van de kentallen van deze twee berekeningen. De extra ruwvoer aankoop die plaats moet vinden bij de situatie met Gt VI heeft ook effect op de krachtvoeraankoop door wijziging van het voerrantsoen. De gerealiseerde melkproductie verandert nauwelijks. Uit deze tabel blijkt duidelijk de importantie van een goede opgave van de bedrijfsspecifieke omstandigheden bij het berekenen van de normen.

Stikstofbemesting

Het effect van veranderingen in de bedrijfsvoering kan zeer eenvoudig doorgerekend worden. In alle berekeningen op bedrijfsniveau worden alle onderlinge verbanden direct meegenomen. Zo is in tabel 2 het effect weergegeven van het verlagen van de N-bemesting van 400 naar 200 kg N per

Tabel 2 Beknopte gegevens per koe inclusief jongvee bij verschillende N-bemesting en van het grasland waarop de pinken zomer's geweid worden

N-bemesting jongvee grasland	400	200
Melkproductie (kg)		
	6499	6498
Voeraankoop		
Krachtvoer (kg)	1581	1581
Ruwvoer (kg ds)	- 29	0

ha per jaar van het grasland waarop de pinken weiden. Door de lagere bemesting van het grasland waarop het jongvee loopt, ontstaat een klein tekort aan ruwvoer en een iets mindere kwaliteit van het daar gewonnen ruwvoer, waardoor de krachtvoer behoefte stijgt. Er is nauwelijks effect op de gerealiseerde melkproductie.

Conclusie

De mogelijkheid tot het rekenen op bedrijfsniveau geeft sneller inzicht in wat de invloeden zijn van het variëren van gegevens van bedrijfsomstandigheden en bedrijfsvoering voor alle diergroepen op het bedrijf. Er is meteen overzicht wat betreft de productie en opgenomen voer per dier, maar ook voor totale hoeveelheid aan te kopen krachtvoer en eventueel te aan- of verkopen ruwvoer. De nieuwe versie Normen voor de Voeder-voorziening is door deze uitbreiding een betere simulatie van de werkelijkheid en geeft daardoor een betere taakstellende norm. Wel is een goede invulling van de gegevens een vereiste om tot een goede normberekening te komen. Naast de mogelijkheid om te rekenen op bedrijfsniveau hebben ook de andere uitbreidingen van het programma gezorgd voor een betere bedrijfsspecifieke norm. Zoals eerder vermeld zal de introductie van het nieuwe programma Normen voor de Voeder-voorziening in september 1991 plaatsvinden.

